

Aan: De Minister van Natuur en Stikstof
Mw. van der Wal-Zeggelink

Gulpen, 9 juni 2022

Betreft: Het voorgenomen besluit om de jacht op het haas en op het konijn te verbieden

Geachte mevrouw van der Wal Zeggelink,

Ik wil hiermee reageren op het voorgenomen besluit om de jacht op het haas in een aantal provincies en de jacht op het konijn in geheel Nederland te verbieden voor het komend seizoen (2022/2023). U bent voornemens dit te doen op basis van informatie die U heeft ontvangen van de Zoogdierenvereniging en de Wageningen Environmental Research (WEnR).

Volgens de Zoogdierenvereniging is de stand van het haas en het konijn sinds 1950 afgenomen met meer dan 60%. Tevens wordt gesteld dat jacht niet de primaire drukfactor is voor de achteruitgang van de genoemde diersoorten. Volgens het rapport van WEnR zou de stand van het haas en het konijn zich niet in een gunstige staat bevinden.

Ik onderstreep volledig dat het belangrijk is aandacht te besteden aan diersoorten waarvan de status zodanig is dat deze bedreigd worden in hun voortbestaan. Echter ik vind wel dat het noodzakelijk is om dan alle feiten mee te nemen. Ten eerste om voor een goede vergelijking zorg te dragen. Ten tweede enig besluit te baseren op zo veel als mogelijk beschikbare informatie. Ten derde dat zo breed mogelijk gekeken wordt naar de echte oorzaken zodat dan ook maatregelen getroffen kunnen worden die echt effectief zijn om een goede stand van deze soorten (maar uiteindelijk alle diersoorten) proberen te realiseren.

U baseert zich in uw te nemen besluit op een vergelijking van de stand van de hazen ten opzichte van de situatie 1950. Iedereen weet dat destijds de landbouw veel kleinschaliger en minder intensief was, er minder pesticiden gebruikt werden en er veel minder recreatie plaatsvond in de mooie natuur van ons Nederland. De situatie in 1950 was wellicht een van de betere perioden die we in Nederland hebben gekend en het is een utopie om te denken dat we deze biotoopsituatie in al zijn facetten ooit nog eens terug zullen/kunnen krijgen. In de loop van de jaren van 1950 tot nu hebben wij met zijn allen een situatie laten ontstaan waarin de gehele flora en fauna zich heeft moeten aanpassen aan een natuur waarin wij als mens een heel nadrukkelijke rol speelden en waar minder plaats was voor de in die natuur aanwezige diersoorten. Ook haas en konijn hebben een behoorlijk lange tijd nodig gehad om zich aan de veranderde situatie aan te passen; dat heeft zeker tot de negentiger jaren van de vorige eeuw geduurd. Ik kom al meer dan 45 jaren veelvuldig, gemiddeld 5 tot 6 keer per week, in de mooie natuur in Zuid Limburg. Als ik zie hoe de hazenstand zich de voorbije 20 jaren ontwikkeld dan durf ik te stellen dat de stand van het haas zich gestabiliseerd heeft en de laatste jaren zelfs aan het toenemen is. Door weersomstandigheden zie je dat er soms een jaar bij is waardoor de stand van het haas het moeilijker heeft maar ik zie nog steeds mooie aantallen hazen rondlopen. Voor het konijn is de stand in de afgelopen 20 jaren sterk gefluctueerd. Daarbij komt dat door de toegenomen recreatiedruk de in het wild levende dieren meer en meer nachttactief worden en zo ook het haas. Middels het gebruik

van nachtzichtapparatuur zie ik tijdens mijn regelmatige tochten tussen zonsondergang en zonsopgang meer hazen dan overdag. De stand van het konijn verschilt op dit moment sterk per locatie en per jaar. In het ene jaar zijn er heel veel konijnen aanwezig en in een volgend jaar zie je nog maar enkele konijnen; zelfs in gebieden (van bijv. Terrein Beherende Organisaties/TBO's) waar geen konijnen bejaagd mogen worden. Deze schommelingen worden mijns inziens puur en alleen veroorzaakt door ziekten als VHS en Myxomatose. De stand van het konijn kan zich bij afwezigheid van deze ziekten in één jaar weer herstellen. Voor zowel het haas als het konijn geldt dus volgens mij dat een vergelijking met 1950 absoluut niet zou mogen maar dat een trendontwikkeling in de afgelopen 20 jaren leidend moet zijn in het nemen van Uw besluit. Daarnaast denk ik dat lokale jagers door hun kennis van het buitengebied en hun inzichten uitstekend in staat zijn te bepalen wat verantwoord is qua bejaging en dat een bureaucratische analyse en onderbouwing, van een door U te nemen besluit, te ver weg staat van de realiteit ter plekke.

In Uw afweging voor het door U te nemen besluit laat U zich leiden door gegevens verzameld door de Zoogdierenvereniging. Ik twijfel niet aan de deskundigheid van de mensen die namens de Zoogdierenvereniging tellen, maar om uitsluitend te varen op telgegevens die deze vereniging heeft verzameld is mijns inziens te kort door de bocht en getuigt niet van voldoende onderbouwd besluit. Naast het punt of de tellers van de Zoogdierenvereniging bewust de hazen en konijnen hebben geteld, zijn deze mensen minder aanwezig in de natuur dan de lokale jagers die vele uren spenderen in het buitengebied en de situatie ter plekke uitstekend kennen. Deze lokale jagers inventariseren ook jaarlijks hazen- en konijnenstand en deze gegevens worden geregistreerd in het door de Provincie ter beschikking gestelde Fauna Registratie Systeem (FRS). Deze FRS informatie wordt door de Provincie ook gebruikt om het provinciale Faunabeheerplan op te stellen op basis waarvan aan de WildBeheerEenheden de verschillende machtigingen worden uitgegeven. Het is dan ook uiterst vreemd dat deze informatie helemaal niet is meegenomen in het onderzoek door de WEnR. Gaat het er hier om of men bereid is om uitsluitend telgegevens van (een door CBS) gevalideerde telmethode te gebruiken of om een daadwerkelijk inzicht hoe de stand nu echt is. Mij lijkt dat de natuur en daarmee de hazen- en konijnenstand niet gebaat is bij een bureaucratische uitleg maar gebaat is bij de feitelijke situatie. Ik vind dan ook dat U in Uw besluit ook de in FRS beschikbare telgegevens zou moeten meenemen.

U geeft in Uw toelichting (Regeling van de Minister voor Natuur en Stikstof van , nr. WJZ/ 21093226) zelf aan dat “de jacht niet de primaire drukfactor is voor de achteruitgang van de soorten konijn en haas”. Ik vind het dan ook uiterst vreemd dat U wel als eerste, en tot nog toe enige, maatregel de jacht op beide diersoorten wilt verbieden. Mij bekruipt hier het gevoel dat de emotie leidend is in plaats van de feiten. De heren Futselaar en Wassenberg die de motie voor het sluiten van de jacht op haas en konijn hebben ingediend staan beiden bekend voor het feit dat ze er alles aan doen om de jacht in een kwaad daglicht te stellen en er alles aan doen om de jacht verboden te krijgen. Mijns inziens laat U, als U uw voornemen doorzet, de oren hangen naar deze emotie en niet naar de feiten. Ondanks het feit dat er in het verleden altijd al is gejaagd op haas en konijn is door de jacht de stand nooit bedreigd geweest (zoals U in Uw toelichting ook aangeeft). De lokale jagers spenderen heel veel vrijwillige uren en geld aan biotoopverbetering, informatie van recreanten, predatorenbeheer etc. Dit om er alles aan te doen een zo gunstig mogelijke omgeving te scheppen voor onder andere haas en konijn. Jagers zullen nooit jagen als daarmee het risico ontstaat dat de stand van ook het haas en het konijn in gevaar komt. Vanuit zijn ethiek, de weidelijkheid maar ook de wettelijke plicht is een jager zeer wel in staat om te bepalen of jagen verantwoord is of niet. In al mijn activiteiten die ik als jager doe laat ik mij leiden door deze zaken en is mijn streven altijd er alles aan te doen om een goede wildstand te hebben en te behouden in mijn jachtveld. Het vertrouwen van de lokale jager in de politiek begint langzaam tot een einde te komen en de bereidwilligheid van de lokale jager om nog iets te doen aan

instandhouding en verbetering van een goede wildstand zal bij uitvoering van Uw voornemen absoluut verdwijnen. Daarmee denk ik dat dan ook dat, ondanks de vermeende goede intenties van tegenstanders van de jacht, de wildstand in Nederland de volgende gevoelige klap krijgt. Kijk naar de bodembroeders; de stand hiervan is nog nooit zo slecht geweest als nu. Door acties van zogenaamde dierenbeschermers en hun invloed op de media en de politiek zijn in het verleden aanpassingen doorgevoerd in de regelgeving en in het beleid van verschillende TBO's, betreffende de bejaging van diverse soorten (vossen, kraaien, eksters etc.), die allemaal zeer slecht hebben uitgediend voor de stand van diverse diersoorten. Deze zogenaamde dierenbeschermers hebben weliswaar hun persoonlijke vendetta tegen de jacht deels gewonnen maar hebben daarmee een groot aandeel gehad in de terugloop van de stand van de diverse wildsoorten. Blijkbaar telt in Nederland meer het woord tegen de jacht en heeft deze een grotere impact op de regelgeving inzake wat al dan niet mag in de jacht, als het vele werk dat door lokale jagers wordt verzet in het veld voor de verbetering van de stand van de verschillende diersoorten.

Samenvattend vind ik dan ook dat U niet moet en mag overgaan tot het verbieden van de jacht op haas en konijn omdat dit niet getuigt van een eerlijke en volledige afweging van de beschikbare feiten betreffende de stand. Het wel doorvoeren van een verbod zal de motivatie bij de mensen die echt met daden iets doen ter verbetering van de hazen- en konijnenstand uiteindelijk volledig wegnemen omdat voor hen een essentiële beloning voor hun vele werk wordt weggenomen. Verder denk ik dat wanneer U echt iets wil doen aan de stand en de diversiteit van de diersoorten en in het bijzonder van het haas en het konijn U moet overgaan tot verdere facilitering van de jagers in de buitengebieden. Ten slotte zijn de jagers een groep van welwillende vrijwilligers die met daadkracht, en niet uitsluitend met woorden, iets doen voor onze natuur.

Richard Karnebeek

Jager en voorzitter van WBE Heuvelland